

Вісник Донецького університету

НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ

ЗАСНОВАНИЙ У 1997 РОЦІ

Серія Б. Гуманітарні науки

№2/1998

З М І С Т

Історія і політологія

Панфьорова М. А. Розвиток сільського господарства Донбасу наприкінці XVIII – в першій половині XIX ст. (1782-1858)	7
Гончаров В. В. Єврейська сільськогосподарська колонізація Маріупольського повіту Катеринославської губернії в 2-й половині XIX ст.	13
Темірова Н. Р. Робітники поміщицьких маєтків півдня України на початку XX століття	16
Башар І. А. Деякі аспекти впровадження податкової політики в Україні у 1919-1920 рр. (за матеріалами Донецької губернії)	21
Хюреніна І. Ю. Культурна політика в Донбасі у 1920-30-і роки: мета, особливості, наслідки	26
Липинський В. В. Розробка концептуальних основ нової системи освіти в Україні у 20-ті роки	31
Міхеева О. К. Динаміка розвитку кримінальної злочинності за даними революційних трибуналів (1920-1923 рр.)	36
Богінська І. В. Матеріальне та правове становище педагогів Донбасу в першій половині 1920-х років	42
Іващенко К. В. Русинське питання в ідеології та практиці Організації Українських Націоналістів (кінець 20-х – 30-ті рр.)	47
Тарнавський І. С. Фашистський геноцид проти єврейського населення Донеччини (1941-1943 рр.)	51
Савенко А. В. Провал фашистської політики щодо створення системи адміністративного управління окупованою Україною в 1941-1943 рр.	55
Павлухін В. Ф. Актуальні проблеми історичного краєзнавства Донеччини	60
Бредихін А. В. Україна-Латинська Америка. Формування нової моделі відносин	65
Крапівін О. В., Бичихін Ю. М. Аграризм Димитра Драгієва – вождя болгарських селян	69
Зубкова Ю. Б. Особливості політики Ватикану в країнах Азії та Африки після другої світової війни	73
Коваленко В. Г. Квебек: еволюція франко-канадського націоналізму і сепаратистський рух	78
Красюк С. С. Формування ідеї про людину як суб'єкт історії у мислителів раннього англійського Просвітництва	82
Назарян О. А. Філософсько-естетичні аспекти скандинавського символізму (з історії національно-культурного Відродження)	86
Розумний В. В. Історіографія і джерела з історії фідаїв у новітній час: замітки з проблеми	90
Скворцова Л. О. Сальвадор: політична криза і переворот 1979 року	95
Станкевич В. Л. Особливості болгарського національного Відродження	99

Нагорняк Т.Л. Історіографія культури О.Шпенглера	103
Добров П.В., Шевченко А.Є. Боротьба міліції радянської України з дитячою бездоглядністю і злочинністю в роки Великої Вітчизняної війни (1941-1943 рр.)	110
Федоровський Ю.Р. Махновські рейди в 1920 році	114
Лавренко Н.Н. Участь села у виборах місцевих органів влади України в 20-х роках	122
Крапівін О.В., Станкевич В.Л. До питання про вплив болгарського національного відродження на суспільно-політичне життя України останньої третини XIX століття	126

Філологія. Філософія

Островська А.С. Співвідношення ціннісних позицій автора і героя в імпресіоністичній малій прозі М.Коцюбинського	131
Ковальчук О.В. Елементи предметно-матеріального світу в поліфонічному романі Ф.М.Достоевського	139
Нікольнікова О.С. Початки ідеї трилогії в ранній ліриці О.Блока	145
Соловей О. Психологічний імпресіонізм Миколи Хвильового: генеза стилю	150
Кноблех Н.В. Світові лінії хронотопу в події літературного твору	157
Бондаренко О.В. Із спостережень над проблематикою роману «Орлова балка» М.Д.Руденка	161
Шестакова Е.Г. «Только смерть – большое торжество» (Концепція оксюморонного образу Смерті в російській поетичній традиції XIX – початку XX ст.)	165
Сорокін О.О. «Гомеричні повторення» «Казки про царя Салтана» О.С.Пушкіна як цільова установка автора	170
Матвієнко О.В. Християнські мотиви в романі М.Шеллі «Франкенштейн, або сучасний прометей»	174
Захарова А.Л. Храмова символіка та її змістовні рівні	180
Задорожна О.І. Вступно-термінологічний розділ в «Географії» І.Гюбнера 1719 р.	183
Солдатова Т.Є. Граматичне засвоєння запозиченої лексики пробірної справи і афінажу в російській мові XVIII-XIX ст.	188
Гірняк С.П. Словотворче гніздо з вершиною <u>казати</u> у сучасній українській мові	192
Глушкова Г.М. Формально-синтаксична структура складносурядного речення	198
Дроботенко В.Ю. Назви осіб-учасників родильного обряду в східностепових говірках	202
Овчаренко І.С. Російські фразеологізми біблійного походження в етимологічному аспекті	206
Кошкарьова Л.С. Особливості процесу відображення категорії простору в мові	210
Гордієнко Ю.Ф. Дієслова волевиявлення в англійській мові у зіставленні з українською мовою	218
Воротнікова І.Г. Функціонально-семантичне поле початковості в сучасній німецькій мові	228
Серебрякова М.Л. Лексико-фразеологічні засоби вираження оцінних значень, зумовлених психологічними пресуппозиціями в текстах англійської реклами продуктів харчування	237
Пузик А.А. Структура і семантика німецьких відадієтивних дієслів	241
Альошина І.Г. Валентні особливості і лексико-семантичний аналіз дієслів руху у водному середовищі (на матеріалі французької та української мов)	255
Фадєєва Е.В. Дискурсивні особливості стратегій і тактик конфліктної мовної поведінки	260
Герасименко І.А. Інфінітив як вставний компонент речення	266
Нікуліна І.М. Структурний аналіз складних термінів інформатики та обчислювальної техніки	271
Колінько М.В. Аспекти соціально-філософського аналізу взаємозв'язку культури та соціуму в концепції Еміля Дюркгейма	276

Педагогіка і психологія

Кіпень В.П. Парадокси і світові тенденції розвитку вищої освіти	281
Супруненко А.П. Вища школа та ринкові відносини	287
Нікольський В.М. Політичні репресії щодо працівників промисловості Донбасу в 1937-1938 рр.	292

Вестник Донецкого университета

НАУЧНЫЙ ЖУРНАЛ

ОСНОВАН В 1997 ГОДУ

Серия Б. Гуманитарные науки

№2/1998

СОДЕРЖАНИЕ

История и политология

Панферова М. А. Развитие сельского хозяйства Донбасса в конце XVIII – первой половине XIX в. (1782-1858)	7
Гончаров В. В. Еврейская сельскохозяйственная колонизация Мариупольского уезда Екатеринославской губернии во 2-й половине XIX века	13
Темирова Н. Р. Рабочие помещичьих усадеб в начале XX в.	16
Башар И. А. Некоторые аспекты введения налоговой политики в Украине в 1919-1920 гг. (по материалам Донецкой губернии)	21
Хюренина И. Ю. Культурная политика в Донбассе в 1920-30-е годы	26
Липинский В. В. Разработка концептуальных основ новой системы образования в Украине в 20-е годы	31
Михеева О. К. Динамика развития криминальной преступности по данным революционных трибуналов (1920-1923 гг.)	36
Богинская И. В. Материальное и правовое положение педагогов Донбасса в первой половине 1920-х годов.	42
Иващенко Е. В. Русинский вопрос в идеологии и практике организации украинских националистов (конец 20-х – 30-е гг.)	47
Тарнавский И. С. Фашистский геноцид против еврейского населения Донетчины (1941-1943 гг.)	51
Савенко А. В. Провал фашистской политики создания системы административного управления оккупированной Украиной в 1941-1943 гг.	55
Павлухина В. Ф. Актуальные проблемы исторического краеведения Донетчины	60
Бредихин А. В. Украина-Латинская Америка. Формирование новой модели отношений	65
Крапивин А. В., Бычихин Ю. М. Аграризм Димитра Драгиева – вождя болгарских крестьян	69
Зубкова Ю. Б. Особенности политики Ватикана в странах Азии и Африки после второй мировой войны	73
Коваленко В. Г. Квебек: эволюция франко-канадского национализма и сепаратистского движения	78
Красюк С. С. Формирование идеи о человеке как субъекте истории у мыслителей раннего английского Просвещения	82
Назарян Е. А. Философско-эстетические аспекты скандинавского символизма	86
Разумный В. В. Историография и источники по изучению фидаяев в новейшее время: заметки по проблеме	90
Скворцова Л. А. Сальвадор: политический кризис и переворот 1979 года	95
Станкевич В. Л. Особенности болгарского национального возрождения	99
Нагорняк Т. Л. Историография культуры О.Шпенглера	103
Добров П. В., Шевченко А. Е. Борьба милиции советской Украины с детской беспризорностью, безнадзорностью и преступностью в годы Великой Отечественной войны (1941-1945 гг.)	110

Федоровский Ю. Р. Махновские рейды в 1920 году	114
Лавренко Н. Н. Участие села в выборах местных органов власти	122
Крапивин А. В., Станкевич В. Л. К вопросу о влиянии болгарского национального возрождения на общественно-политическую жизнь Украины последней трети XIX века	126

Филология. Философия

Островская А. С. Соотношение ценностных позиций автора и героя в импрессионистической малой прозе М. Коцюбинского	131
Ковальчук О. В. Элементы предметно-материального мира в полифоническом романе Ф. М. Достоевского	139
Никольникова О. С. Истоки идеи трилогии в ранней лирике А. Блока	145
Соловей О. Психологический импрессионизм Мыколы Хвильового: генезис стиля	150
Кноблех Н. В. Мировые линии хронотопа в событии литературного произведения	157
Бондаренко О. В. Из наблюдений над проблематикой романа «Орлова балка» М. Д. Руденко	161
Шестакова Э. Г. «Только смерть – большое торжество» (Концепция оксюморонного образа Смерти в русской поэтической традиции XIX – начала XX столетий)	165
Сорокин А. А. «Гомерические повторения» «Сказки о царе Салтане» А. С. Пушкина как целевая установка автора	170
Матвиенко О. В. Христианские мотивы в романе М. Шелли «Франкенштейн, или современный Прометей»	174
Захарова А. Л. Храмовая символика и ее смысловые уровни	180
Задорожная О. И. Вводно-терминологический раздел в «Географии» И. Гюбнера 1719 г.	183
Солдатова Т. Е. Грамматическое освоение заимствованной лексики пробирного дела и аффинажа в русском языке XVIII-XIX вв.	188
Гирняк С. П. Словообразовательное гнездо с вершиной <u>казати</u> в современном украинском языке	192
Глушкова Г. М. Формально-синтаксическая структура сложносочиненного предложения	198
Дроботенко В. Ю. Названия лиц-участников родильного обряда в восточностепных говорах	202
Овчаренко И. Е. Русские фразеологизмы библейского происхождения в этимологическом аспекте	206
Кошкарева Л. С. Особенности процесса отражения категории пространства в языке	210
Гордиенко Ю. Ф. Глаголы волеизъявления в английском в сопоставлении с украинским языком	218
Воротникова И. Г. Функционально-семантическое поле начинательности в современном немецком языке	228
Серебрякова М. Л. Лексико-фразеологические средства выражения оценочных значений, обусловленных психологическими пресуппозициями в англоязычной рекламе продуктов питания	237
Пузик А. А. Структура и семантика немецких отадъективных глаголов	241
Алешина И. Г. Валентные особенности и лексико-семантический анализ глаголов движения в водной среде (на материале французского и украинского языков)	255
Фадеева Е. В. Дискурсивные особенности стратегий и тактик конфликтного речевого поведения	260
Герасименко И. А. Инфинитив как вводный компонент предложения	266
Никулина И. Н. Структурный анализ сложных терминов информатики и вычислительной техники	271
Колинько М. В. Аспекты социально-философского анализа взаимосвязи культуры и социума в концепции Эмиля Дюркгейма	276

Педагогика и психология

Кипень В. П. Парадоксы и мировые тенденции развития высшего образования	281
Супруненко А. П. Высшая школа и рыночные отношения	287
Никольский В. Н. Политические репрессии к работникам промышленности Донбасса в 1937-1938 гг.	292

Bulletin of Donetsk University

SCIENTIFIC JOURNAL

FOUNDED IN 1997

Series B. The Humanities

№2/1998

CONTENTS

History and Politology

Panfjorova M. A. Agricultural Development of Donbass Region at the end of the XVIII-th - beginning of the XIX-th cc. (1782-1858)	7
Goncharov V. V. Jewish Agrarian Colonization of Mariupol District (Yekaterinoslav Province) in the 2 nd half of the XIX-th c.	13
Temirova N. R. Country Estate Workers of the early XX-th c.	16
Bashar I. A. Some Aspects of Introduction into Taxation Policy in the Ukraine in 1919-1920 (after Donetsk Province documents).	21
Khyurenina I. Yu. Cultural Policy in Donbass in the 1920s-1930s.	26
Lipinskiy V. V. Development of conceptual bases of new system Formations in Ukraine 20 years	31
Mikheyeva O. K. Dynamics of Criminal Offences in Donbass (1920-1923) based upon the Data of Revolutionary Tribunals	36
Boginskaya I. V. Economic and Legal Conditions of Educational Specialists in Donbas in the 1 st Half of the Twenties	42
Ivaschenko Ye. V. Ruthenian Issue in the Ideology and Practice of the Organization of Ukrainian Nationalists in the 20s – 30s	47
Tarnavsky I. S. Fascist Genocide against Jewish Population of Donetsk (1941-1943)	51
Savenko A. V. Failure of Fascist Attempts to Create Administration System in the Occupied Ukrainian Territories in 1941-1943	55
Pavlukhina V. F. Topical Problems of Historical Studies of Local Lore in Donetsk Region	60
Bredikhin A. V. Ukraine-Latin America. Shaping new relations.	65
Krapivin A. V., Bychikhin Yu. M. Agrarianism of Dimitr Dragiyev – the Leader of Bulgarian Peasantry	69
Zubkova Yu. B. Peculiarities of Vatican Policy in Asian and African Countries after the 2 nd World War	73
Kovalenko V. G. Quebec: Evolution of French-Canadian Nationalism and Separatism Movement	78
Krasyuk S. S. Making Up the Concept of Man as Subject of History with the Early English Enlightenment Thinkers	82
Nazaryan E. A. Philosophic and Aesthetic Aspects of Scandinavian Symbolism	86
Razumny V. V. Historiography and Original Sources on Fidai Studies in Modern Period: Notes on the Problem	90
Skvortsova L. A. Salvador: Political Crisis and Coup d'Etat of 1979	95
Stankevich V. L. Peculiarities of Bulgarian National Revival	99
Nagorniyak T. L. Cultural Historiosophy of O. Spengler	103
Dobrov P. V., Shevchenko A. E. Prevention of Waifs and Strays, Child Neglect and Delinquency by Ukrainian Militia in the Period of the Great Patriotic War (1941-1945)	110
Fyodorovsky Yu. R. Nestor Makhno's Raids in 1920	114
Lavrenko N. N. Participation of the Village in the Election of Local Organs of Power	122

Krapivin A.V., Stankevich V.L. On the question of Bulgarian national Renaissance's influence on the social and political life of Ukraine of the last third of the XIX th century	126
--	-----

Philology. Philosophy

Ostrovskaya A.S. Author and Protagonist: Correlation of Value Positions in Impressionist Minor Prose by M. Kotsyubynsky	131
Kovalchuk O.V. Elements of Material World of Objects in F.M. Dostoyevsky's Polyphonic Novel	139
Nikolnikova O.S. Sources of Trilogy Idea in A. Blok's Early Lyrics	145
Solovey O.M. Khvylyovy's Psychological Impressionism: Genesis of Style	150
Knobloch N.V. Lines of Universal Chronotope in Events of Literary Work	157
Bondarenko O.V. Observations over the Problems of the Novel «Orlova Gully» by M.D. Rudenko	161
Shestakova E.G. «'Tis Death Alone that Proves to be a Triumph» (Concept of Death as Oxymoron Image in Russian Poetic Tradition of the XIX-th - early XX-th cc.)	165
Sorokin A.A. «Homeric Reiterations» in A.S. Pushkin's «Fairy-Tale of Tzar Saltan» as Author's Intention	170
Matvienko O.V. Christian Motifs in M. Shelley's «Frankenstein, or the Modern Prometheus»	174
Zakharova A.L. Temple Symbolism and its Levels of Meaning	180
Zadorozhnaya O.I. Introductory and Terminological Chapter in I. Hubner's «Geography» (1719)	183
Soldatova T.E. Grammatical Assimilation of Borrowed Terms Pertaining to Assaying and Affinage in Russian Language of the XVIII-th - XIX-th cc.	188
Girnyak S.P. Word-formation Family with the Nucleus «to say» (казати) in Modern Ukrainian	192
Glushkova G.M. Formal Syntactic Structure of Complex Sentence	198
Drobotenko V.Yu. Names for Maternity Rite Participants in Dialects of Western Steppe	202
Ovcharenko I.E. An Etimological Aspect of Russian Idioms of Biblical Origin	206
Koshkareva L.S. Reflection of Space Category in a Language: Peculiarities of the Process	210
Gordienko Yu.F. Verbs of Volition in English and Ukrainian Language Compared	218
Vorotnikova I.G. Functional Semantic Field of «Beginning» in Modern German	228
Serebryakova M.L. Lexico-Phraseological Means of Expressing Assessment Motivated by Psychological Presupposition in English Food Advertisements	237
Puzik A.A. Structure and Semantics of German Adjectival Verbs	241
Alyoshina I.G. Valency Peculiarities and Lexico-Semantic Analysis of the Verbs of Movement in Liquid Medium (Ukrainian and French Languages)	255
Fadeyeva Ye.V. Discourse Peculiarities of Strategies and Tactics of Conflict Speech Behaviour	260
Gerasimenko I.A. Infinitive as an Introductory Element of a Sentence	266
Nikulina I.N. Structural Analysis of Compound Terms of Informatics and Computing Facilities	271
Kolinko M.V. Aspects of social-philosophical analysis of interconnection of culture and so-cium in the Emil Durkheim's conception	276

Pedagogics and Psychology

Kipen V.P. Paradoxes and world Tendencies of the High Education Development	281
Suprunenko A.P. Institutes of Higher Education and Market Relations	287
Nikol'skiy V.N. Political repressions again the industrial workers of Donbass in 1937-1938.	292